

Ö?retmen S?n?f Liderli?i Ölçe?i (ÖSLÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ö?retmen S?n?f Liderli?i Ölçe?i (ÖSLÖ)*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27156>

Özet

Ö?retmen S?n?f Liderlik Ölçe?i (ÖSLÖ), Esra Karaba? Köse taraf?ndan 2019 y?l?nda geli?tirilmif ve psikometrik özellikleri incelenmif bir ölçektir. Bu ölçek, ö?retmenlerin s?n?f içerisindeki ve s?n?f dış?na yans?yan liderlik davran?mlar?n?, ö?rencilerin alg?lar? üzerinden sistematik olarak de?erlendirmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, toplam 25 maddeden ve dört alt boyuttan olumaktadır. Yap?lan analizler, ölçe?in güçlü yap?sal geçerli?e ve yüksek düzeyde güvenirli?e sahip oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen liderli?i, s?n?f yönetimi, psikometrik özellikler, geçerlik, güvenirlik, Likert ölçe?i, faktör analizi

Yazarlar

Esra Karaba? Köse

Amaç

Ö?retmen S?n?f Liderli?i Ölçe?i (ÖSLÖ), ö?retmenlerin s?n?f ortam?nda sergiledi?i liderlik davran?mlar?n? ö?rencilerin bak?? aç?s?yla belirlenmesi amacıyla geli?tirilmif tir. Ölçek, ö?retmenlerin ö?rencileriyle kurduklar? etkile?im biçimlerini, motivasyon stratejilerini ve s?n?f içi/dış? süreçleri yönetme becerilerini ölçerek, e?itim yönetimi ve pedagojik alanda derinlemesine analizler yap?lmas?na olanak tan?r.

Ölçe?in temel amacı, ö?retmenlerin liderlik yetkinliklerini dört spesifik alt boyut çerçevesinde ayr??t?rarak, bu yetkinliklerin geli?tirilmesi gereken alanlar? tespit etmeye yard?mc? olmaktır. Bu sayede, ö?retmen e?itimi programlar?na ve profesyonel geli?im çal??malar?na bilimsel bir dayanak sa?lanmas? hedeflenmif tir.

Yap?

ÖSLÖ, s?n?f liderli?i yap?s?n? dört ana alt boyut altında inceleyen 25 maddeden olumaktadır. Bu alt boyutlar, ö?retmen davran?mlar?n? çok yönlülü?ünü kapsamaktadır:

Etkile?im: Ö?retmenin ö?rencilerle kurdu?u sayg?ya dayalı ileti?im ve ili?ki kalitesini ölçer (10 madde).

Motivasyon: Ö?rencilerin duygu ve dü?üncelerine verilen de?eri, onlar? te?vik etme ve ö?renmeye yönlendirme becerisini ölçer (7 madde).

S?n?f içi Süreçler: Ö?retmenin velilerle olan ileti?imini ve s?n?f içerisindeki yönetimsel

becerilerini ölçer (5 madde).

Okul D??? Süreçler: Ö?retmenin ö?rencilere büyük hedefler göstermesi ve vizyon kazandırması gibi okul d??? ya?ama yönelik rehberlik rollerini ölçer (3 madde).

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, veri setinin faktör analizine uygunlu?unu de?erlendirmek üzere çe?itli istatistiksel testlerle incelenmi?tir. Örneklem büyüklü?ü ve verilerin uygunlu?unu de?erlendiren Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) testi de?eri, yeterli düzeyde yüksek bulunmu?tur (**KMO=.94**).

Veri setinin faktör analizi için uygunlu?unu gösteren Bartlett Küresellik Testi sonuçları da istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<.0001$), bu da verinin faktör ç?kar?m? için mükemmel bir uyum sergiledi?ini kan?tlamaktadır. Bu bulgular, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ba?arılı? bir ?ekilde ölçtü?ünü desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlılık güvenirli?i, Cronbach Alpha katsayısı kullanılarak hesaplanmı?tır. Ö?retmen S?n?f Liderli?i Ölçe?i'nin genel güvenirlik katsayısı oldukça yüksek ve kabul edilebilir düzeyde bulunmu?tur (**Alpha = .91**).

Alt boyutlar baz?nda incelendi?inde ise güvenirlik katsayıları şu ?ekildedir:

Etkile?im: **.84**

Motivasyon: **.81**

S?n?f ?çi Süreçler: **.74**

Okul D??? Süreçler: **.73**

Tüm alt boyutların güvenirlik katsayıları, ölçe?in tutarlı ve güvenilir bir ölçüm aracı oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

ÖSLÖ'nün yap?sal geçerli?ini belirlemek amacıyla aç?mlayıcı faktör analizi (AFA) gerçekleştirilmi?tir. Analiz öncesinde yapılan KMO testi ($KMO=.94$) ve Bartlett testi ($p<.0001$), verilerin çok de?işkenli istatistiksel analizler için son derece uygun oldu?unu doğrulamı?tır. Bu sonuçlar, maddelerin ortak faktörler etraf?nda gruplanma eğiliminde oldu?unu göstermektedir.

Analiz sonucunda, ölçe?in toplam varyansın önemli bir kısmını açıklayan dört faktörlü bir yapı sergiledi?i tespit edilmi?tir. Bu faktörler, ölçe?in teorik çerçevesiyle uyumlu olarak Etkile?im, Motivasyon, S?n?f ?çi Süreçler ve Okul D??? Süreçler olarak adlandırılmı?tır. Bu dört faktörlü yapı, ö?retmen liderlik davranışları'nın kapsamlı ve çok boyutlu do?ası'nı yansıtmaktadır.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Development)

Format: 5'li Likert ölçe?i (1= hiçbir zaman - 5= her zaman)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?renciler (Ö?retmenlerinin liderlik davran??lar?n? de?erlendirmektedirler)

Ya? Grubu: Belirtilmemi? (Genellikle ortaokul ve lise ö?rencileri)

Popülasyon Detaylar?: Ölçek geli?tirme çal??mas?nda kullan?lan örneklem detaylar? makalede yer almaktadır.

Test Metodolojisi: Öz bildirim tarz?nda, ö?retmen davran??lar?n?n ö?renciler taraf?ndan de?erlendirilmesi esas?na dayanır.

Anahtar Kelimeler

E?itim yönetimi, ö?retmen davran???, okul liderli?i, s?n?f ortam?, psikometri, e?itim psikolojisi

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresi: esrakarabag@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?il

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Ücret: Kullan?m izinleri için sorumlu yazar Esra Karaba? Köse ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Test Y?l?: 2019

Kaynaklar

Karaba? Köse, E. (2019). Ö?retmen S?n?f Liderli?i Ölçe?i'nin (ÖSLÖ) geli?tirilmesi ve psikometrik özellikleri. *Kuram ve Uygulamada E?itim Yönetimi Dergisi*, 25(1), 139-168. doi: 10.14527/kuey.2019.004.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [ogretmen-sinif-liderligi-olcegi-oslo-toad.pdf](#)

Öğretmen Sınıf Liderliği Ölçeği (ÖSLÖ) Maddeleri

Ölçek, toplam 25 maddeden ve dört alt boyuttan oluşmaktadır:

Etkileşim (10 madde): Öğrencilere saygı gösterirler.

Motivasyon (7 madde): Öğrencilerin duygularını ve düşüncelerine değer verirler.

Sınıf İlişkileri Süreçleri (5 madde): Velilerle iyi bir iletişim içerisindedirler.

Okul Değişim Süreçleri (3 madde): Büyük hedefler gösterirler.

ARABPSYCHOLOGY.COM